

Formening, at det ærede Medlem ved disse Ændringsforslag har rørt ved Forhold, som der er Grund til at gøre til Genstand for yderligere Overvejelse. Nu, da vi staa i Begreb med at give Menighedsmedlemmerne Stemmeret paa det kirkelige Omraade, tror jeg, at den Stilling, som de militære indtage og ganske særlig i Hovedstaden, hvad Sognemenighedsforholdene angaar, for Tiden er af en saadan Beskaffenhed, at det maa blive Genstand for nærmere Overvejelse. Jeg vil ret meget henstille saavel til den højtærede Kultusminister som ogsaa til den højtærede Krigsminister, at dette Forhold gøres til Genstand for en saadan nærmere Overvejelse.

Det er blevet illustreret for mig netop i de allersidste Dage, hvilke Urimeligheder der kan finde Sted, som Forholdene ere ordnede, og uagtet dette ikke særlig vedrører, hvad der ligger for i Øjeblikket om Stemmeret, er det dog betegnende. Det er mig bekendt, at en ældre afgaaet Militær mistede sin Hustru og ønskede at erhverve Begravelsesplads for hende paa Vestre Kirkegaard, men dette kunde han ikke opnaa, fordi han som afskediget Militær betragtedes som hørende til Garnisons Sogn. Han maatte derfor overdrage det til en Slægtning at erhverve denne Begravelsesplads, og Slægtingen kunde erhverve lige saa mange Begravelsespladser, som han vilde. Saaledes blev dette Spørgsmaal ordnet. Det forekommer mig, at dette Forhold illustrerer Sagen, for saa vidt det oplyser, i hvilken Udstrækning man betragter ikke alene Militære i Tjeneste, for saa vidt de bo her i Byen og høre til Garnisons Sogn, — og det gælder saavel Garnisons Sogn for Hærens Vedkommende som Holmens Sogn for Søværnets — men ogsaa afskedigede Militære, selv om de bo i de allerfjerneste Dele af de nye i Hovedstaden indlemmede Distrikter. Dette Forhold, som disse Menighedsmedlemmer altsaa staa i, forekommer mig at være af den Art, at det hele trænger til nogen Overvejelse og til en Ordning, som det maa være de Ministres Sag, der da staa i Spidsen for Administrationen, at drage Omsorg for. Om denne Ordning kan gøres administrativt, eller om

det bliver nødvendigt at gaa til Lovgivningen, skal jeg ikke udtale mig.

Om det Ændringsforslag, der var stillet af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, hvorved dette Spørgsmaal rejstes, skal jeg kun sige, at jeg ikke skønner, at det helt ud førte til en Løsning af dette Forhold. Jeg frygter endog for, at det i nogen Maade kunde stramme Baandet i Stedet for at løse det, og jeg vilde derfor ikke have givet det min Stemme, men jeg vilde ved et Par Bemærkninger have ydet mit Bidrag til, at Forholdene kunde blive Genstand for Overvejelse ved senere Lejlighed.

Da jeg nu har Ordet, vil jeg gøre en kort Bemærkning om Sagen i sin Almindelighed. Jeg kan ikke undlade at ønske den meget ærede Minister for Kirke- og Undervisningvæsenet til Lykke med det Resultat, hvortil der er naaet. Jeg tror, at det i mange Henseender er meget heldigt, at det endelig lykkedes at føre Forhandlingerne om disse Spørgsmaal imellem begge Ting paa en saadan Maade, at man har naaet til dette Resultat. Et Øjeblik saa det jo ret truende ud, som om det ikke skulde naas, og mange af os stode vel tvivlende over for Sagen, Naar jeg nu bemærker dette, vil jeg jo ikke skjule, at jeg har bestandig næret Tvivl — jeg har ogsaa udtalt dette — om Rigtigheden af at gaa til Nedsættelse af en saakaldt Kirkekommission eller et kirkeligt Udvalg, hvad man nu vil kalde det. Jeg har nemlig den Formening, at et saadant kirkeligt Udvalg vil ende med at komme med Forslag — jeg kan ikke se rettere — som, hvis Grundlovens Bestemmelse skal opfyldes, i nogen Maade maa blive af den Natur, at det vil kræve, at Rigsdagen giver Afkald paa noget af den Myndighed, som den hidtil har haft over de kirkelige Spørgsmaal, og dette nærer jeg megen Tvivl om, at Rigsdagen vil gøre. Jeg gaar endog saa vidt, at jeg nærer Tvivl om, at det er rigtigt at kræve af en Rigsdag, der er saa kirkelig-sindet som den danske Rigsdag, at den skal afgive noget af sin Myndighed, og min Frygt gaar derfor i Retning af, at Krav, som ere rejste fra den ene Side og Manglen paa Opfyldelsen af disse Krav fra den anden Side, skal rejse Bevægelser, som det